

Aan de leden van de gemeenteraad
Vijfheerenlanden

Ons kenmerk : 1553300

Datum : 22 mei 2025

Onderwerp : 11.2025 Brief met
beantwoording schriftelijke
vragen CU inzake onderwijs en
armoede.
Portefeuillehouder: Kees Bel.

Beste leden van de raad,

Onderstaand vindt u de vragen die op 24 april jl. zijn gesteld door de ChristenUnie, en het antwoord van burgemeester en wethouders.

De Onderwijsraad heeft recent het rapport Armoede en Onderwijs gepubliceerd. In aanbeveling 3 wordt gemeenten opgeroepen om hun verantwoordelijkheid te nemen in de ondersteuning van jongeren in armoede, met een specifieke vraag om vo- en mbo-instellingen beter te betrekken bij lokale overleggen en beleid. Dit rapport leidt dan ook voor de ChristenUnie fractie tot de volgende vragen:

- 1. In hoeverre worden middelbare scholen en mbo-instellingen (die jongeren uit onze gemeente bedienen) momenteel betrokken bij het lokaal armoedebeleid, bijvoorbeeld via de Lokale Educatieve Agenda (LEA)? Hoe borgt het college dat dit duurzaam (dus structureel) gebeurt?**

Scholen worden betrokken bij het lokaal armoedebeleid. In 2023 is het onderwerp 'vroegsignalering van kinderarmoede' op het directeurenoverleg geagendeerd. Hierbij hebben 4 directeuren van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs aangegeven mee te willen denken over aandachtspunten, knelpunten en een mogelijke aanpak. Een eerste stap hierin was de informatievoorziening van het financiële hulpaanbod voor scholen. In 2024 werd het onderwerp kinderarmoede breder geagendeerd op een conferentie Opgroeien en is vervolgens een aanpak kinderarmoede op scholen vormgegeven. Bij deze aanpak is er bewust gekozen voor de leeftijd 4-12 jaar, omdat het te ontwikkelen beleid preventief moet gaan werken ter voorkoming van armoede en/of schulden bij opgroeiende jongeren. Naast scholen worden maatschappelijke organisaties betrokken bij de totstandkoming van het te ontwikkelen beleid. Ook worden een aantal

kinderdagverblijven en middelbare scholen geconsulteerd om mee te kijken naar de doorlopende lijn en uitvoerbaarheid van het beleid. Over deze aanpak werden de scholen in februari 2025 op het directeurenoverleg geïnformeerd en in maart 2025 op de LEA vergadering. Het onderwerp 'armoede op scholen' is een terugkerend agendapunt op de LEA.

2. De Onderwijsraad benadrukt het belang van regionale samenwerking, zeker omdat mbo-instellingen vaak over meerdere gemeenten verspreid opereren. De afhankelijkheid van mbo-instellingen buiten de gemeentegrenzen geldt zeker ook voor Vijfheerenlanden. Op welke wijze neemt de gemeente Vijfheerenlanden hierin verantwoordelijkheid binnen regionale gremia?

De Onderwijsraad wijst in het rapport "Armoede en onderwijs" erop dat op veel plekken in Nederland de toegankelijkheid tot voortgezet onderwijs (VO en MBO) onder druk staat, onder andere door vrijwillige ouderbijdragen die in de praktijk vaak toch als noodzakelijk worden ervaren. Kinderen die niet kunnen bijdragen, lopen daarmee het risico buitengesloten te worden van lessen, activiteiten of noodzakelijke materialen.

Via Stichting Leergeld AV worden de schoolbijdragen en noodzakelijke leermiddelen voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen vergoed. In onze regio kunnen wij bouwen op een goede samenwerking met Avres en op de inzet van middelen vanuit onder andere het Regionaal Declaratie Fonds (RDF) en de PC-regeling. Dankzij deze middelen heeft stichting Leergeld AV in 2024 maar liefst €245.000 kunnen besteden aan schoolkosten en nog eens €125.000 aan noodzakelijke leermiddelen zoals laptops, pc's en tablets. Dat is exclusief de ondersteuning die samen met de ROC's gerealiseerd wordt via hun studentenfondsen. In die gevallen wordt eerst gekeken of de student in aanmerking komt voor dat fonds en vult stichting Leergeld AV waar nodig aan vanuit het RDF. Indien dat niet toereikend is, wordt een beroep gedaan op aanvullende middelen uit giften of landelijke Leergeld-subsidies. Afgelopen jaar stond meer dan €100.000 aan landelijke subsidie ter beschikking, waarmee stichting Leergeld AV aanvullende hulp kon bieden. De lokale scholen en onderwijsinstellingen weten stichting Leergeld AV goed te vinden. Dat zorgt ervoor dat ondersteuning snel en effectief ingezet kan worden.

3. Op welke manier coördineert de gemeente de inzet van voorzieningen op het snijvlak van het sociaal domein en het onderwijs (bijvoorbeeld van brugfunctionarissen, schoolmaaltijden en/of schuldhelpverlening), specifiek gericht op jongeren in armoede? Wordt hierbij de capaciteit en behoefte van scholen daadwerkelijk als uitgangspunt genomen, zoals de Onderwijsraad adviseert? En biedt het actieplan armoede en schulden hiervoor (nog steeds) voldoende handvatten?

De scholen binnen onze gemeente maken gebruik van verschillende voorzieningen. Zo ontvangen vier scholen een subsidie van het Rijk voor een brugfunctionaris op school. De brugfunctionaris verbindt het gezin thuis met het kind op school. Wanneer kinderen het moeilijker hebben op school door hun thuissituatie, bijvoorbeeld vanwege een gebrek aan geld voor schoolspullen, kan de brugfunctionaris ondersteuning bieden.

Ook maakt een aantal scholen gebruik van schoolmaaltijden. Scholen die hiervoor in aanmerking komen, hebben 30% of meer leerlingen uit een huishouden met een laag inkomen. Bij deze aanvraag worden scholen ondersteund door de Gezonde School-adviseur van de GGD. Deze adviseur neemt ook deel aan de Stuurgroep Opgroeien van onze gemeente.

Sinds 2024 zijn wij als gemeente aangesloten bij het Jeugdeducatiefonds, via een cofinanciering. Hierbij zijn vier basisscholen aangesloten. Het Jeugdeducatiefonds biedt financiële ondersteuning aan kinderen die in armoede leven, via de school. Zo worden ontwikkelkansen vergroot en wordt de armoedespiraal doorbroken.

Daarnaast zijn wij als gemeente aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie van het OCW. Samen met scholen, andere gemeenten en maatschappelijke partners werken wij aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs, met aandacht voor school, thuis en omgeving. Verder hebben verschillende scholen binnen onze gemeente, met onze ondersteuning, aanvragen ingediend voor het programma School & Omgeving. Dit programma biedt extra activiteiten naast het reguliere onderwijs ter bevordering van kansengelijkheid.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich

